

Kliimaministeerium
hanna.vahter@kliimaministeerium.ee
info@kliimaministeerium.ee

Teie 28.08.2026 nr 1-4/26/3222

Meie 21.09.2026 nr 4/161

**Arvamuse esitamine keskkonnaseadustiku
üldosa seaduse, maapõueseaduse ja
tööstusheite seaduse muutmise seaduse
elnõu kohta**

Lugupeetud Erkki Keldo!

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda (edaspidi: Kaubanduskoda) tänab Kliimaministeeriumit võimaluse eest avaldada arvamust keskkonnaseadustiku üldosa seaduse, maapõueseaduse ja tööstusheite seaduse muutmise seaduse elnõu kohta, mis piiritleb keskkonnavalda ja keskkonnamuutuste seaduse muutmise seaduse elnõu kohta, mis piiritleb keskkonnavalda ja keskkonnamuutuste seaduse muutmise seaduse elnõu kohta.

1. Taotluse nõuetekohasuse hindamise tähtaeg

Eelnõu § 1 punktiga 4 täiendatakse keskkonnaseadustiku üldosa seadust § 42¹ lõikega 1, mille kohaselt hindab Keskkonnaamet loa andjana 21 päeva jooksul keskkonnavalda taotluse saamisest arvates, kas taotlusega on esitatud õigusaktidega nõutud andmed ja dokumendid ning taotlus on ilmsete vastuoludeta.

Kaubanduskoja hinnangul peaks 21-päevane tähtaeg olema lühem, eriti selliste loa muutmise menetluste puhul, kus tegevuse põhiolemus ja keskkonnamõju oluliselt ei muutu. Nendel juhtudel on nõutav andmekoosseis loa andjale suuremas osas juba varasemast tuttav ning täies mahus 21-päevane hindamisaeg oleks sellistel juhtudel ebaproportsionaalne, kuna loa muutmise taotlus puudutab juba tuntud ja varem hinnatud tegevust ning nõutav andmekoosseis kattub suures osas kehtiva loa aluseks olevate andmetega.

Lisaks juhime tähelepanu, et lõikes 1 on kasutatud mõistet „ilmsete vastuoludeta“, mida ei ole seaduse tekstis sisustatud. Selle sisuline tähendus avaneb seletuskirjas (lk 9) toodud näidete kaudu, näiteks erinev tegevuskoht, vastuolulised tootmismahud jne. Kuna tegemist on kriteeriumiga, mis mõjutab otseselt taotluse menetlusse võtmist, peaks meie hinnangul vähemalt sätte kohaldamise põhiloogika, st et tegemist on taotluse eri osade omavahelise vastuoluga, mitte sisulise hinnanguga tegevusele, nähtuma juba seaduse tekstist.

EESTI KAUBANDUS-TÖÖSTUSKODA
TOOM-KOOLI 17, 10130 TALLINN / REGISTRIKOD 80004733 / TEL: +372 604 0060 / KODA@KODA.EE / WWW.KODA.EE

EESTI KAUBANDUS-TÖÖSTUSKODA ON SUURIM ETTEVÕTJAJD ESINDAV ORGANISATSIOON EESTIS, Kuhu kuulub üle 3500 ettevõtte, kellest enamik on väikese- ja keskmise suurusega. KOJA LIKMEID ANNAVAD üle 40 PROTSENDI EESTI ETTEVÕTETE KÄIBEST, LIGI 40 PROTSENTI PUHASKASUMIST JA TASUVAD üle 40 PROTSENDI RIIKLIKEST MAKSUDEST. KODA ESINDAB JA KAITSEB KÕIGI ETTEVÕTJATE ÜHISHUVE NING ON MITTERIIKLIK JA APOLIITILINE ORGANISATSIOON.

Kaubanduskoja ettepanek:

- Lühendada eelnõu § 1 punktis 4 (keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 42¹ lg 1) taotluse nõuetekohasuse hindamise tähtaega 21 päevalt 14 päevale vähemalt selliste loa muutmise menetluste puhul, kus tegevuse põhiolemus ja keskkonnamõju oluliselt ei muutu.
- Täiendada keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 42¹ lõike 1 sõnastust selliselt, et sättest endast nähtuks, mida „ilmne vastuolu“ tähendab.

2. Muudetud taotluse läbivaatamise tähtaeg

Eelnõu § 1 punktiga 4 täiendatakse keskkonnaseadustiku üldosa seadust § 42¹ lõikega 4, mille kohaselt kohaldatakse muudetud taotluse läbivaatamisel sama 21-päevast tähtaega, mis kehtib esmasele nõuetekohasuse hindamisele.

Täies mahus 21-päevase kontrollitähaja kohaldamine ka muudetud taotluse läbivaatamisele ei ole põhjendatud, kuna tegemist ei ole enam esmase nõuetekohasuse kontrolliga, vaid läbivaatamisega, mille käigus hindab loa andja, kas taotleja on varem osutatud puudused kõrvaldanud või vajalikud täiendused lisanud. Sellist läbivaatamist ei saa võrdsustada esialgse hindamise mahu ega ajakuluga, mistõttu peaks muudetud taotluse läbivaatamise tähtaeg olema lühem, maksimaalselt 7 päeva. Leiame, et selline tähtaeg on mõistlik ka loa andja jaoks.

Kaubanduskoja ettepanek:

Vähendada muudetud taotluse läbivaatamise tähtaega 21 päevalt 7 päevale, et menetlus ei muutuks taotleja jaoks põhjendamatult pikaks.

3. Menetlustähaja peatumine

Eelnõu § 1 punktiga 6 muudetakse keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 49 lõiget 1¹, mille kohaselt peatub keskkonnanõu andmise otsustamise tähtaeg menetluse käigus selgunud taotluses ilmnenu menetlust takistavate puuduste kõrvaldamise ajaks. Kehtiva õiguse kohaselt ei arvestata taotluses puuduste kõrvaldamise aega keskkonnanõu andmise tähtaja hulka.

Toetame sõnastuse täpsustamist, kuna kehtiv sõnastus on võimaldanud tõlgendust, mille kohaselt peatumisalus kohaldub ühtemoodi nii taotluse nõuetekohasuse hindamise etapil kui ka pärast sisulise menetluse alustamist. Seetõttu ei ole loa taotlejale alati selge olnud, kas ja mis ajal menetlustähtaeg tegelikult kulgeb. Uus sõnastus seob peatumise selgelt olukorraga, kus menetlustähtaeg on juba kulgema hakanud.

Samas peame oluliseks, et peatumisalust kohaldataks ka praktikas kitsalt nii nagu seletuskiri selgitab. Seletuskirja (lk 15) kohaselt kohaldub peatumisalus üksnes juhul, kui puudus tegelikult takistab menetluse jätkamist või otsuse tegemist ning et see ei kujuneks vahendiks, kuidas menetlustähtaega üldiselt pikendada, kus loa andjal napib aega muudel põhjustel. Väiksema täpsustuse või lisaselgituse küsimine ei tohiks kaasa tuua menetluse peatumist, kui menetlust on võimalik muus osas jätkata.

Kaubanduskoja seisukoht:

Toetame keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 49 lõike 1¹ täpsustamist.

4. Uue taotluse esitamine

Eelnõu § 1 punktiga 9 täiendatakse keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 49 punktidega 6-11. Lisatavad lõiked 9 ja 11 puudutavad mõlemad olukorda, kus menetluse ajal tekib vajadus käsitleda uut esitatud taotlust.

Seletuskirjast (lk 19) nähtub, et lõige 9 reguleerib olukorda, kus loa andja on hinnanud, et taotleja soovitud muudatust ei saa käimasolevas menetluses arvestada, ning taotleja otsustab selle tulemusel esitada uue taotluse. Sellisel juhul lõpetatakse varasema taotluse menetlus uue taotluse esitamisega automaatselt. Lõige 11 reguleerib olukorda, kus taotleja esitab käimasolevast taotluse muutmise protsessist sõltumatult sama käitise või tegevuskoha kohta täiesti uue taotluse, mille puhul loa andja peab esmalt hindama, kas taotlusi on võimalik samaaegselt menetleda.

Kaubanduskoja hinnangul on kummagi sätte eesmärk seletuskirjas eraldi selgitatud, kuid nende omavaheline vahekord ei nähtu piisavalt selgelt. Eelkõige jääb ebaselgeks, kas ja millal võiksid mõlemad sätted ühes ja samas menetluses kohalduda.

Kaubanduskoja ettepanek:

Palume seletuskirjas täpsustada keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 49 lõigete 9 ja 11 omavahelist kohaldamisala ning selgitada, kas ja millistel tingimustel võivad need sätted ühe ja sama menetluse raames samaaegselt kohalduda.

5. Loa andja algatatud menetluse eseme laiendamine

Eelnõu § 1 punktiga 9 lisatavad keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 49 lõiked 6-11 reguleerivad vadavalt olukordi, kus taotleja ise soovib menetluse käigus oma taotlust muuta või esitab sama käitise kohta täiendava taotluse. Reguleeritud pole aga olukorda, kus loa andja leiab menetluse käigus, et sama käitise või tegevuskoha osas oleks vaja hinnata või muuta ka selliseid loatingimusi, mida taotleja ise oma taotlusega ei ole hõlmanud.

Kaubanduskoja hinnangul jätab see lünk lahtiseks küsimuse, kas ja millises ulatuses on loa andjal üldse õigus taotleja algatatud menetluse eset omal algatusel laiendada. Kuna eelnõu ega selle seletuskiri seda küsimust ei käsitle, ei ole taotlejale ette teada, kas menetluse ese võib menetluse käigus muutuda viisil, mida tema esitatud taotlus ei kajasta, ning millised on tema õigused sellises olukorras.

Kaubanduskoja ettepanek:

Palume täiendada eelnõud regulatsiooniga, mis selgitaks, kuidas tuleb toimida juhul, kui loa andja hinnangul tekib menetluse käigus vajadus laiendada menetluse eset detailidega, mida taotleja ise ei ole oma taotlusega hõlmanud. Muu hulgas peaks taotlejal olema õigus valida, kas selliseid täiendavaid küsimusi lahendatakse käimasoleva menetluse eseme laiendamise teel või algatatakse nende lahendamiseks eraldi keskkonnaloa muutmise menetlus, et menetluse ese oleks menetlusosalistele algusest peale selge ega laieneks ühepoolset.

6. Menetlustähtaja pikendamise piirmäär

Keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 49 reguleerib keskkonnavalda andmise otsustamise tähtaega. Samas ei ole sätetes täpsustatud, mis on menetlustähtaja pikendamise tingimused ja ulatused. Ka eelnõuga ei täpsustata neid kriteeriume.

Kaubanduskoja hinnangul peab seaduses olema täpsemalt piiritletud keskkonnavalda menetlustähtaja pikendamise tingimused ja ulatus, et loa taotlejatele oleks üheselt selge, kui pikaks võib loa andmise tähtaeg pikeneda. Seega pakume välja, et keskkonnaseadustiku üldosa seadus täpsustaks, et loa andmise otsustamise tähtaega võib pikendada üks kord oluliste asjaolude ilmnemisel, kuid otsustamine ei tohi pikeneda enam kui 180 päevani taotluse esitamisest arvates. See täiendus tagaks õigusselguse loa taotlejatele ning annaks loa andjale realistliku tähtaja otsuse tegemiseks ilma, et see pikeneks teadmata ajani.

Kaubanduskoja ettepanek:

Lisada keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 49 lõikesse 5 täpsustus, et loa andmise otsustamise tähtaega võib pikendada üks kord oluliste asjaolude ilmnemisel, kuid otsustamine ei tohi pikeneda enam kui 180 päevani taotluse esitamisest arvates.

7. Menetluse kogukestuse avalikustamine

Leiame, et läbipaistvuse huvides oleks mõistlik edaspidi mõõta keskkonnavalda ja keskkonnakompleksloa menetluste kogukestust ehk taotluse esitamisest lõpliku otsuseni kuuluvat aega, mis hõlmaks nii nõuetekohasuse hindamise etappi kui ka menetluse peatumise perioode. Üksnes seadusjärgse menetlustähtaja järgimise jälgimine ei anna tervikpilti sellest, kui kaua loa saamine tegelikkuses aega võtab, kui sellele eelneb eraldi hindamisperiood või kui menetlus on selle käigus korduvalt peatunud.

Kaubanduskoja ettepanek:

Palume kaaluda, et Keskkonnaamet hakkaks keskkonnavalda ja keskkonnakompleksloa menetluste puhul mõõtma ja avalikustama menetluste kogukestust taotluse esitamisest kuni lõpliku otsuseni.

Loodame, et peate võimalikuks Kaubanduskoja kommentaare ja ettepanekuid arvesse võtta.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Mait Palts

Eesti Kaubandus-Tööstuskoja peadirektor

EESTI
KAUBANDUS-
TÖÖSTUSKODA

100

Sandra Melani Mellikov

sandramelani.mellikov@koda.ee 6040071